

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย	การอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลนเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ Conserve the mangrove forest to Support community enterprise Samutprakarn Province
ผู้วิจัย	นางสาวพรศิริ กองนวลและคณะ
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ปีที่สำเร็จ	2555

การศึกษาการอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลนเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดไม้สภาพไม้ป่าชายเลนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และส่งเสริมไม้ป่าชายเลนเป็นวิสาหกิจชุมชน ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ศึกษา คือ อำเภอเมือง อำเภอบางป่อ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ วิธีดำเนินการศึกษา 1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลชนิดไม้ป่าชายเลน บริบททั่วไปด้านไม้ป่าชายเลนของจังหวัดสมุทรปราการ สถานภาพความเป็นเจ้าของ วัตถุประสงค์ การใช้ประโยชน์ ปัญหา การอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลน และการพัฒนาไม้ป่าชายเลนเป็นวิสาหกิจชุมชน ผลการศึกษามีดังนี้ พันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่พบมี 32 ชนิด ประชาชน เอกชน ภาครัฐ เป็นเจ้าของ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ไม้ป่าชายเลน/ชายฝั่งทะเล การเกษตรกรรม และการค้า/ธุรกิจ มีการอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลน เช่น การปลูกไม้ป่าชายเลน การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ การใช้ประโยชน์จากไม้ป่าชายเลน ได้แก่ เป็นอาหาร ที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ ป้องกันแนวชายฝั่งทะเลควบคุมการกัดเซาะพังทลาย ชับน้ำเสีย ผลิตภัณฑ์จากไม้ เชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง อาหาร ยา และเครื่องคั้ม แหล่งประมงชายฝั่ง เป็นแหล่งพักอาศัยสัตว์ 2. การพัฒนาไม้ป่าชายเลนเป็นวิสาหกิจชุมชนทุกภาคส่วนมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้และควรมีการดำเนินการ ในส่วนของการพัฒนา ได้แก่ 1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. การจัดตั้งเครือข่ายอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลนเพื่อวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ 3.การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการตลาดไม้ป่าชายเลนเพื่อวิสาหกิจชุมชน และ4. การทำเว็บไซต์เครือข่ายอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลนเพื่อวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ สรุปเป็นรูปแบบการอนุรักษ์ไม้ป่าชายเลนเพื่อวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ 1. การศึกษาศักยภาพ ได้แก่

ความเป็นมา วิธีดำเนินงานหรือการบริหารจัดการ องค์ความรู้ของชุมชนและของสมาชิกซึ่งมีความสำคัญเนื่องจากเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นแนวทางจะนำไปสู่การพัฒนา 2. การสร้างศักยภาพ การรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย ในการดำเนินงานเพื่อกำหนดโครงสร้างและสร้างกลไกในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและ 3. การเสริมศักยภาพ โดยการให้ความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ที่เป็นไปตามความต้องการ และความเหมาะสมกับสภาพของกลุ่ม

Abstract

Title: Conserving the Mangrove Forest to Promote Community Enterprise,
Samut prakarn Province

Researchers: Miss Pornsiri Kongnual and other

Institute: Research and Development Institute,
Dhonburi Rajabhat University

Year: 2012

This research studied the variety of species of mangrove trees and the status of mangrove forest in Samutprakarn Province, and promote a community enterprise. The study population consisted of local people in the study areas: Muang, Bangbor, and Phra Samut Chedi District. The study was divided into two phases: 1) Collecting information on the mangrove forests in Samutprakarn Province, the variety of species of mangrove trees, ownership status, target goals of all stakeholders in the study, usages, issues associated with mangrove forest conservation and mangrove forest improvement for community enterprise. In this phase, the study found that there were 32 species of mangrove trees; the mangrove forest was owned by local people, and the private and public sectors; the stakeholders expected this study to promote the mangrove forest and marine conservation for agriculture and trading. For example, developing mangrove plantations and the establishment of a learning center; the study found that the mangrove forests were source of food and shelter for plants and various kinds of marine animals, protected the shore-line and coastal areas from erosion, absorbed and filtered waste water; the usages of mangrove products included fuel source, construction materials, food and drink source, pharmaceutical and medicinal applications; the mangrove forests were vital to healthy coastal fisheries and as a wildlife habitat.2) Improving the mangrove forests for community enterprise. Stakeholders from every sector saw the possibility and agreed that the process of improvement should be done as follows: 1.learning exchange 2.establish a network of stakeholders to conserve the mangrove forests to promote community enterprise in Samutprakarn Province 3.provide workshops and forums to develop a marketing plan and

strategy for the mangrove forests and community enterprise and 4.create a website for the mangrove forest for conservation project and community enterprise network.

In summary, format of the mangrove forest conservation for community enterprise at Samutprakarn Province consisted of 3 important steps: 1.Potential study: background, operating or knowledge management procedure of local people and members of the group which was very important as it was the fundamental information that could lead to the development 2.potential development: establish a cluster and network to determine the structure and mechanism for success in the operation of the community enterprise 3.potential enhancement: provide knowledge by using various methods that were suitable for the stakeholders' needs and conditions.